

Thu hút vốn đầu tư phát triển du lịch huyện Châu Phú, An Giang: Thực trạng và giải pháp

HUYỀN QUANG LINH*
NGUYỄN VĂN PHÚ**
TRẦN HUY HOÀNG***

Huyện Châu Phú thuộc tỉnh An Giang là vùng đồng bằng rộng lớn, nhiều sông rạch, đồi núi với hệ rừng sinh thái, môi trường phong phú, đa dạng. Cùng với đó, với 7 di tích đã được xếp hạng, trong đó có một di tích cấp quốc gia, 6 di tích cấp tỉnh, Châu Phú có tiềm năng, lợi thế, điều kiện quan trọng để phát triển du lịch. Tuy nhiên, công tác khơi thông và huy động vốn đầu tư để phát triển các dự án du lịch thời gian qua còn nhiều bất cập, dẫn đến việc phát triển du lịch của huyện Châu Phú chưa như kỳ vọng.

THỰC TRẠNG

Giai đoạn 2015-2018, tình hình thu hút dự án đầu tư vào ngành du lịch huyện Châu Phú có bước phát triển rất khả quan. Số dự án đầu tư vào ngành du lịch tăng liên tục qua các năm (Bảng 1). Đến hết năm 2018, Huyện có 22 dự án.

Điều đáng lưu ý là số vốn đầu tư vào du lịch từ nguồn vốn trong nước năm 2015 là 728,6 tỷ đồng chiếm 92%, trong khi số vốn đầu tư nước ngoài vào ngành du lịch huyện Châu Phú trong năm 2015 chỉ có 63,4 tỷ đồng, chiếm 8% tổng nguồn vốn đầu tư. Xu hướng này tiếp tục diễn ra trong năm 2016, 2017 và 2018 với tỷ lệ vốn đầu tư từ nước ngoài rất thấp, tương ứng các năm là 2,8%, 3,3% và 3,78%. Nguyên nhân chính là do, từ năm 2016 trở lại đây, nền kinh tế thế giới rơi vào khủng hoảng nghiêm trọng, nhu cầu sử

dụng các dịch vụ du lịch và nghỉ dưỡng của người dân giảm dần làm cho các nhà đầu tư nước ngoài không đầu tư mạnh vào lĩnh vực này.

Theo thống kê của phòng Kế hoạch và Đầu tư huyện Châu Phú, trong tổng nguồn vốn đầu tư vào ngành du lịch Huyện giai đoạn 2015-2018, thì vốn đầu tư từ các doanh nghiệp chiếm một tỷ lệ rất cao. Cụ thể, năm 2015 là 375,4 tỷ đồng, chiếm 47,4%; năm 2016 là 509,2 tỷ đồng, chiếm 62,5%; năm 2017 tăng lên 745,6 tỷ đồng, chiếm tới 80% cơ cấu vốn đầu tư; năm 2018 là 775,8 tỷ đồng, chiếm tới 80,5%. Nguyên nhân của thực trạng này là do từ năm 2016 trở lại đây ngành du lịch huyện Châu Phú đã tích cực cải cách thủ tục hành chính cho các nhà đầu tư trong nước theo hướng đơn giản và thuận tiện.

Cùng với sự tăng lên nhanh chóng của vốn đầu tư từ các doanh nghiệp, thì nguồn vốn ngân sách nhà nước (NSNN) đầu tư cho lĩnh vực này hàng năm lại giảm đi một cách nhanh chóng, từ 353,2 tỷ đồng năm 2015 xuống còn 157,7 tỷ đồng năm 2018. Nghĩa là nguồn vốn đầu tư từ NSNN trong 4 năm giảm 195,5 tỷ đồng. Tỷ lệ vốn đầu vào ngành du lịch huyện Châu Phú từ NSNN giảm là do nền kinh tế Việt Nam chịu tác động mạnh mẽ từ nền kinh

BẢNG 1: SỐ DỰ ÁN ĐẦU TƯ VÀO NGÀNH DU LỊCH CHÂU PHÚ
GIAI ĐOẠN 2015 -2018

TT	Thành phần kinh tế	Năm 2015	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018
1	Doanh nghiệp nhà nước	2	4	3	4
2	DN có vốn đầu tư của nước ngoài	1	1	3	2
3	Công ty cổ phần	2	2	3	3
4	Công ty TNHH	2	3	4	4
5	Chi nhánh công ty	1	1	2	3
6	Doanh nghiệp tư nhân	2	3	3	2
7	Đơn vị tổ chức khác	1	2	3	4
8	Tổng số	11	16	18	22
9	Dự án tăng thêm	-	5	2	4
10	Tốc độ tăng trưởng (%)	-	45,5	12,5	22,2

Nguồn: Phòng Kế hoạch và đầu tư huyện Châu Phú

* , **, Khoa Kinh tế, Luật - Trường Đại học Trà Vinh

*** Khoa Tài chính - Ngân hàng, Trường Đại học Tài chính - Marketing

tế thế giới, NSNN được tập trung đầu tư chủ yếu cho xây dựng cơ bản và những dự án trọng điểm quốc gia.

Bảng 2 cho thấy, nguồn vốn đầu tư từ NSNN cho du lịch huyện Châu Phú từ năm 2015 trở lại đây giảm 106,3 tỷ đồng. Trong đó, tỷ trọng nguồn vốn từ ngân sách trung ương giảm mạnh và ngân sách địa phương tăng giảm thất thường. Nếu năm 2015, ngân sách trung ương là 212 tỷ đồng, năm 2016 là 154 tỷ đồng, thì đến năm 2017 và 2018 chỉ còn 98,7 tỷ đồng và 96,5 tỷ đồng. Trong khi đó, ngân sách địa phương năm 2015 là 140 tỷ đồng, giảm 11 tỷ đồng vào năm 2016 và tăng lên 146,3 tỷ đồng và 149,2 tỷ đồng vào năm 2017 và 2018. Với nguồn vốn đầu tư từ NSNN dành cho phát triển du lịch, huyện Châu Phú đã chú ý xây dựng thương hiệu các sản phẩm du lịch có lợi thế, như: du lịch sinh thái, du lịch hoài niệm hồi tưởng, du lịch văn hóa tâm linh.

Giai đoạn 2015-2018, giải quyết tình trạng khó khăn về vốn, huyện Châu Phú rất chú trọng đến việc huy động các nguồn vốn viện trợ phát triển chính thức (ODA) và viện trợ của các tổ chức phi chính phủ (NGO). Tuy nhiên, kết quả đạt được còn hạn chế do thiếu dự án có hiệu quả, tình hình giải ngân chậm. Nguồn vốn ODA và viện trợ của NGO thường tập trung cho một số công trình thủy lợi, giao thông nông thôn, các dự án phát triển y tế, văn hoá, giáo dục, ít có ảnh hưởng đến sự phát triển của ngành du lịch. Các dự án đầu tư hạ tầng của du lịch cũng chưa tiếp cận các nguồn vốn này để đáp ứng một số nhu cầu đầu tư cấp bách, vừa góp phần giải quyết nâng cao đời sống cộng đồng, vừa tạo môi trường thuận lợi để thu hút vốn đầu tư vào du lịch.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP CẦN THỰC HIỆN

Giải pháp huy động vốn từ NSNN

Để huy động được NSNN cho đầu tư phát triển hạ tầng du lịch, huyện Châu Phú cần phải huy động tất cả các nguồn thuế, phí và lệ phí. Đồng thời, tăng cường công tác quản lý chặt chẽ, tập trung vào các nguồn thuế giá trị gia tăng (VAT), thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế đất đai - nhà ở, thuế tài nguyên. Đặc biệt, huyện Châu Phú cần thể chế hóa các khoản thu thuế, phí, lệ phí rõ ràng, minh bạch và công khai.

Bên cạnh đó, Châu Phú cần thực hiện tốt các biện pháp tiết kiệm, phân bổ

BẢNG 2: ĐẦU TƯ VỐN NSNN VÀO NGÀNH DU LỊCH HUYỆN CHÂU PHÚ GIAI ĐOẠN 2015-2018

DVT: Tỷ đồng

Nguồn vốn đầu tư NSNN	Năm 2015		Năm 2016		Năm 2017		Năm 2018	
	Số vốn	Tỷ trọng	Số vốn	Tỷ trọng	Số vốn	Tỷ trọng	Số vốn	Tỷ trọng
Ngân sách trung ương	212	60,1	154	54,5	98,7	40,3	96,5	39,2
Ngân sách địa phương	140	39,9	129	45,5	146,3	59,7	149,2	60,8
Tổng vốn đầu tư	352	100	283	100	245	100	245,7	100

Nguồn: Phòng Kế hoạch và đầu tư huyện Châu Phú

nguồn vốn từ NSNN một cách hợp lý và quản lý chặt chẽ các nguồn chi. Đặc biệt, đối với kênh thu hút vốn và sử dụng vốn từ các doanh nghiệp nhà nước, huyện Châu Phú cần tập trung tháo gỡ kịp thời những vướng mắc về cơ chế chính sách tài chính doanh nghiệp.

Mặt khác, để thu hút vốn đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng từ các doanh nghiệp nhà nước, Huyện cần tạo điều kiện để các doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế trên địa bàn phát triển kinh doanh, nâng cao sức cạnh tranh của các doanh nghiệp trên thị trường. Góp phần đẩy nhanh tiến trình đổi mới, sắp xếp gắn liền với việc tăng cường năng lực tài chính cho các doanh nghiệp nhà nước thông qua hình thức cổ phần hóa, khoán kinh doanh, cho thuê, sáp nhập, giải thể hoặc công bố phá sản. Kiên quyết xóa bỏ tình trạng bao cấp, bảo hộ bất hợp lý các quyền và độc quyền kinh doanh của các doanh nghiệp nhà nước.

Giải pháp huy động vốn từ các nguồn khác

Để phát triển kết cấu hạ tầng du lịch một cách đồng bộ, thì ngoài việc sử dụng hiệu quả nguồn NSNN, huyện Châu Phú nói riêng, tỉnh An Giang nói chung cần thu hút các nguồn vốn khác. Theo đó, Phòng Văn hóa Thông tin huyện Châu Phú phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh An Giang cần tham mưu chính quyền các cấp hàng năm tăng nguồn vốn xây dựng cơ bản, đồng thời xin hỗ trợ nguồn vốn đầu tư từ Tổng cục Du lịch Việt Nam để đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng du lịch huyện Châu Phú đồng bộ, hợp lý hơn.

Huyện Châu Phú cần mạnh dạn vay vốn đầu tư trên cơ sở phát hành trái phiếu công trình hoặc có thể phát hành trái phiếu quốc tế để đẩy nhanh tiến độ xây dựng kết cấu hạ tầng, góp phần tăng thêm nguồn vốn cho đầu tư công trình lớn.

Ngoài ra, cần xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào hạ tầng du lịch của Huyện theo các hình thức đối tác công - tư, trong đó có cơ chế áp dụng linh hoạt theo từng loại công trình kêu gọi đầu tư; nghiên cứu, ban hành các chính sách ưu đãi đặc biệt về thuế và tiền thuê đất để thu hút đầu tư kết cấu hạ tầng du lịch, đặc biệt tại các khu, điểm du lịch trọng tâm của Huyện.

Giải pháp tăng cường công tác hỗ trợ nhà đầu tư

Để nâng cao hiệu quả của công tác hỗ trợ các nhà đầu tư, Huyện cần chú trọng đến việc hướng dẫn doanh nghiệp tìm đến đúng địa chỉ cơ quan quản lý cần thiết. Chính quyền cần hỗ trợ các nhà đầu tư trong việc tìm kiếm thông tin về môi trường đầu tư của huyện Châu

Phú; hướng dẫn thủ tục, quy trình đầu tư vào huyện Châu Phú, ví dụ như: soạn thảo và phát hành sách Guide Book cho các nhà đầu tư nước ngoài.

Chính quyền cần can thiệp, hướng dẫn nhà đầu tư khi có vướng mắc, khó khăn thông qua việc giúp đỡ về văn bản; tập hợp các vướng mắc, khó khăn của doanh nghiệp gửi đến các cơ quan quản lý nhà nước của huyện Châu Phú và sau đó, biên soạn; hiệu đính, dịch thuật và in ấn phát hành sách về các vướng mắc này và phát miễn phí cho doanh nghiệp; duy trì thường xuyên việc tiếp xúc và đối thoại trực tiếp qua mạng.

Giải pháp đào tạo và phát triển nguồn nhân lực phục vụ du lịch

Để đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực cho ngành du lịch, huyện Châu Phú cần phải có một chương trình đào tạo toàn diện với những kế hoạch cụ thể về đào tạo mới và đào tạo bổ túc, nâng cao kiến thức và trình độ nghiệp vụ của đội ngũ cán bộ nhân viên. Trước tiên, chính doanh nghiệp phải đáp ứng đòi hỏi của thị trường, tức là tự đào tạo nguồn nhân lực cho hoạt động kinh doanh của mình, chứ không chỉ trông chờ vào các cơ sở đào tạo. Tiếp theo, chính quyền địa phương cần có chiến lược phát triển nguồn nhân lực cho ngành thông qua kế hoạch đào tạo bồi dưỡng cho đội ngũ quản lý nhà nước, quản lý doanh nghiệp, lao động kỹ thuật nghiệp vụ du lịch. Nên định kỳ mở các khóa đào tạo, bồi dưỡng dưới các hình thức ngắn hạn, dài hạn, tại chỗ và ở các địa phương khác trong nước, ngoài nước, tìm hiểu kinh nghiệm thực tế, hội thảo, diễn đàn, cấp học bổng du học, thu hút chuyên gia từ các nơi khác trong nước, nước ngoài đến giảng dạy; và khẩn trương xây dựng trường đào tạo du lịch tại huyện Châu Phú, tỉnh An Giang.

Ngoài ra, Huyện cần triển khai chương trình giáo dục du lịch toàn dân để nâng cao nhận thức về hoạt động du lịch và làm du lịch, tinh thần tự hào dân tộc, giữ gìn bản sắc văn hoá, lòng tôn trọng, hiếu khách, cởi mở, giữ gìn môi trường tự nhiên. Đối với hướng dẫn viên du lịch là các đoàn khách nước ngoài; các doanh nghiệp có thể ký hợp đồng với những người Việt Nam đã ra nước ngoài học tập và làm việc để cùng tham gia hướng dẫn cho du khách.

Giải pháp nâng cao năng lực của nhân viên xúc tiến đầu tư

Hoạt động xúc tiến du lịch cần có đội ngũ cán bộ quản lý và lao động trực tiếp có trình độ, chuyên nghiệp mới có thể thực hiện tốt. Vì vậy, huyện Châu Phú cần mở các lớp bồi dưỡng nâng cao trình độ cho đội ngũ lao động này. Các lớp ngắn hạn tập trung vào các chủ đề thực tiễn marketing, ứng dụng công nghệ trong xúc tiến điểm đến giới thiệu thị trường và nghiên cứu thị trường. Cử cán bộ tham gia các lớp tập huấn, hội nghị, hội thảo về xúc tiến quảng bá du lịch, marketing du lịch trong và ngoài nước, để có thể thực hiện nhiệm vụ xúc tiến du lịch trong thời kỳ hội nhập.

Giải pháp tăng cường hợp tác và liên kết vùng

Theo đó, huyện Châu Phú nên thực hiện tốt việc trao đổi thông tin, kinh nghiệm trong công tác quản lý nhà nước, công tác nghiệp vụ du lịch; chỉ đạo các doanh nghiệp du lịch phối hợp phát triển các sản phẩm du lịch, thường xuyên quảng bá tour du lịch đặc thù của vùng.

Ngoài ra, Huyện cần phát triển du lịch gắn với bảo vệ tài nguyên môi trường; bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa lịch sử và lợi ích của cộng đồng cư dân địa phương; tạo môi trường thuận lợi để các thành phần kinh tế cùng tham gia theo chủ trương xã hội hóa các hoạt động du lịch; tạo ra các sản phẩm du lịch đa dạng, đặc sắc, hấp dẫn, đáp ứng nhu cầu của du khách, góp phần bảo đảm an sinh xã hội và nâng cao đời sống nhân dân; liên kết, hợp tác với các địa phương khác trong tỉnh An Giang để cùng đầu tư, khai thác hiệu quả các tài nguyên du lịch, tuyến (tour) du lịch...□

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phòng Kế hoạch và Đầu tư huyện Châu Phú (2015-2018). *Báo cáo tình hình hoạt động các năm, từ 2015 đến 2018*
2. Nguyễn Phú Thắng (2014). Hoạt động du lịch tỉnh An Giang giai đoạn 2001-2011: Thực trạng và một số giải pháp, *Tạp chí Khoa học Đại học Sư phạm Hà Nội*, số 6, 108-115

1. Công ty TNHH TM& SX Hoàng Hải.....	Bìa 2
2. Ban Quản lý Dự án Đầu tư xây dựng thành phố Uông Bí	Bìa 2
3. Trường PTTH Hữu Lũng tỉnh Lạng Sơn	Bìa 3
4. Công ty TNHH Bảo Long	Bìa 3
5. Chi cục Kiểm lâm TP. Hà Nội.....	Bìa 4